

MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUMI

MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUM MED EVROPSKIM PARLAMENTOM, SVETOM EVROPSKE UNIJE IN EVROPSKO KOMISIJO O PRORAČUNSKI DISCIPLINI, SODELOVANJU V PRORAČUNSKIH ZADEVAH IN DOBREM FINANČNEM POSLOVODENJU TER NOVIH VIRIH LASTNIH SREDSTEV, VKLJUČNO S ČASOVNIM NAČRTOM ZA UVEDBO NOVIH VIROV LASTNIH SREDSTEV

MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUM

z dne 16. decembra 2020

med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev

EVROPSKI PARLAMENT, SVET EVROPSKE UNIJE IN EVROPSKA KOMISIJA –

v nadaljnjem besedilu: institucije,

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 295 Pogodbe –

SO SE DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

1. Namen tega sporazuma je izvajati proračunsko disciplino, izboljšati potek letnega proračunskega postopka in sodelovanje med institucijami v proračunskih zadevah, zagotoviti dobro finančno poslovanje ter vzpostaviti sodelovanje in pripraviti časovni načrt, da bi v obdobju večletnega finančnega okvira 2021–2027 uvedli nove vire lastnih sredstev, ki bodo zadostovali za kritje odplačevanja Instrumenta Evropske unije za okrevanje, ustanovljenega z Uredbo Sveta (EU) 2020/2094 ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba EURI).
2. Proračunska disciplina, kakor je določena v tem sporazumu, velja za vse odhodke. Ta sporazum je za institucije zavezujoč, dokler velja. Prilogi k temu sporazumu sta njegov sestavni del.
3. Ta sporazum ne spreminja proračunskih in zakonodajnih pooblastil institucij, kakor so določena v Pogodbah, Uredbi Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o večletnem finančnem okviru), Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) in Sklepu Sveta (EU, Euratom) 2020/... ⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep o virih lastnih sredstev), ter ne posega v pooblastila nacionalnih parlamentov v zvezi z lastnimi sredstvi.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19 (glej stran 23 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 (glej stran 11 tega Uradnega lista).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

⁽⁴⁾ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

4. Za vsako spremembo tega sporazuma je potrebno medsebojno soglasje institucij.
5. Ta sporazum ima štiri dele:
- del I vsebuje določbe v zvezi z večletnim finančnim okvirom ter v zvezi s posebnimi tematskimi in netematskimi instrumenti,
 - del II se nanaša na medinstitucionalno sodelovanje v proračunskih zadevah,
 - del III vsebuje določbe v zvezi z dobrim finančnim poslovanjem sredstev Unije,
 - del IV vsebuje določbe v zvezi z s kakovostjo in primerljivostjo podatkov o upravičencih v kontekstu zaščite proračuna Unije.
6. Ta sporazum začne veljati 16. decembra 2020 ter nadomesti Medinstitucionalni sporazum z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽⁵⁾.

DEL I

VEČLETNI FINANČNI OKVIR IN POSEBNI INSTRUMENTI

A. DOLOČBE V ZVEZI Z VEČLETNIM FINANČNIM OKVIROM

7. Institucije za namene dobrega finančnega poslovanja v čim večji meri v proračunskem postopku in ob sprejetju splošnega proračuna Unije zagotovijo, da ostanejo na razpolago zadostne razlike do zgornjih mej razdelkov večletnega finančnega okvira, razen podrazdelka „Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“.

Posodobitev napovedi za odobritve plačil

8. Komisija vsako leto posodobi napovedi za odobritve plačil za obdobje do najmanj leta 2027. Pri tej posodobitvi se upoštevajo vse ustrezne informacije, vključno z dejanskim izvrševanjem proračunskih odobritev za prevzem obveznosti in proračunskih odobritev plačil, pa tudi z napovedmi glede izvrševanja proračuna. Prav tako se upoštevajo pravila, s katerimi naj bi zagotovili, da se odobritve plačil razvijajo urejeno glede na odobritve za prevzem obveznosti in glede na napovedi o rasti bruto nacionalnega dohodka (BND) Unije.

B. DOLOČBE V ZVEZI S POSEBNIMI TEMATSKIMI IN NETEMATSKIMI INSTRUMENTI

Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji

9. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija predloži predlog za njegovo uporabo, sklep o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji pa skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet.

Komisija hkrati s svojim predlogom sklepa o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji Evropskemu parlamentu in Svetu predloži predlog za prerazporeditev v ustrezne proračunske vrstice.

Prerazporeditve v zvezi z Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji se opravijo v skladu s finančno uredbo.

Rezerva za solidarnost in nujno pomoč

10. Kadar Komisija meni, da so izpolnjeni pogoji za uporabo rezerve za solidarnost in nujno pomoč, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži predlog o prerazporeditvi iz te rezerve v ustrezne proračunske vrstice v skladu s finančno uredbo.

Sklep o uporabi zneskov na podlagi točke (a) člena 9(1) uredbe o večletnem finančnem okviru Evropski parlament in Svet sprejmeta skupaj na podlagi predloga Komisije v skladu z ustreznim temeljnim aktom.

⁽⁵⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

Pred vsakršno predložitvijo predloga o prerazporeditvi iz rezerve za solidarnost in nujno pomoč v zvezi s pomočjo na podlagi točke (b) člena 9(1) uredbe o večletnem finančnem okviru, Komisija preveri možnosti za prerazporeditev odobritev.

Rezerva za prilagoditev zaradi brexita

11. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo rezerve za prilagoditev zaradi brexita, določeni v ustreznem instrumentu, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži predlog o prerazporeditvi v ustrezne proračunske vrstice.

Prerazporeditve v zvezi z rezervo za prilagoditev zaradi brexita se opravijo v skladu s finančno uredbo.

Enotni instrument za rezervo

12. Komisija lahko v zvezi s predlogom proračuna ali predlogom spremembe proračuna predlaga uporabo zneskov, ki ustrezajo celoti ali delu razlik iz točk (a) in (c) prvega pododstavka člena 11(1) uredbe o večletnem finančnem okviru. Komisija uporabo vsakršnih zneskov iz točke (c) prvega pododstavka člena 11(1) navedene uredbe predlaga po temeljiti preučitvi vseh drugih finančnih možnosti.

Evropski parlament in Svet lahko te zneske uporabita v okviru proračunskega postopka, določenega v členu 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Instrument prilagodljivosti

13. Komisija predloži predlog za uporabo instrumenta prilagodljivosti, potem ko preuči vse možnosti za prerazporeditev odobritev znotraj razdelka, v katerem so potrebni dodatni odhodki.

V navedenem predlogu se določijo potrebe, ki jih je treba kriti, in znesek. Takšen predlog se lahko predloži v zvezi s predlogom proračuna ali predlogom spremembe proračuna.

Evropski parlament in Svet lahko instrument prilagodljivosti uporabita v okviru proračunskega postopka, določenega v členu 314 PDEU.

DEL II

IZBOLJŠANJE MEDINSTITUCIONALNEGA SODELOVANJA V PRORAČUNSKIH ZADEVAH

A. POSTOPEK MEDINSTITUCIONALNEGA SODELOVANJA

14. Podrobnosti o medinstitucionalnem sodelovanju v proračunskem postopku so določene v Prilogi I.

15. Institucije skladno s členom 312(5) PDEU ukrenejo vse potrebno za lažje sprejetje novega večletnega finančnega okvira ali njegove spremembe v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom iz člena 312(2) PDEU. Takšno ukrepanje bo vključevalo redne sestanke in izmenjavo informacij med Evropskim parlamentom in Svetom, na pobudo Komisije pa tudi sestanke predsednikov institucij, kot je določeno v členu 324 PDEU, z namenom spodbujanja posvetovanj in zbliževanja stališč institucij. Kadar bo predstavljen predlog za nov večletni finančni okvir ali njegovo temeljito spremembo, bodo institucije skušale določiti posebne ureditve za medsebojno sodelovanje in dialog med celotnim postopkom do sprejetja predloga.

Proračunska preglednost

16. Komisija pripravi letno poročilo, ki ga priloži splošnemu proračunu Unije in v katerem zbere razpoložljive nezaupne informacije glede:

- (a) sredstev in obveznosti Unije, vključno s tistimi, nastalimi z najemanjem in dajanjem posojil, ki ju Unija izvaja v skladu s svojimi pooblastili iz Pogodb;

- (b) prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti iz Evropskega razvojnega sklada ⁽⁶⁾, Evropskega instrumenta za finančno stabilnost, Evropskega mehanizma za stabilnost in morebitnih drugih prihodnjih mehanizmov;
- (c) odhodkov, ki jih imajo države članice v okviru okrepljenega sodelovanja, če niso vključeni v splošni proračun Unije;
- (d) odhodkov za podnebne ukrepe, na podlagi učinkovite metodologije, ki jo določi Komisija, in po potrebi skladno s sektorsko zakonodajo, in sicer zaradi spremljanja porabe za podnebne ukrepe in njene smotrnosti z namenom doseči splošni cilj, da se vsaj 30 % celotnega zneska odhodkov iz proračuna Unije in odhodkov iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje nameni za podporo podnebnim ciljem, pri čemer se upoštevajo učinki postopne ukinitve financiranja v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje ter se razlikuje med blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, če je to mogoče.

Kadar pri enem ali več zadevnih programih ni dosežen zadosten napredek pri uresničevanju cilja v zvezi s porabo za podnebne ukrepe, se bodo institucije, skladno s svojimi pristojnostmi in zadevno zakonodajo medsebojno posvetovale o ustreznih ukrepih, ki bi jih bilo treba sprejeti, da bi poraba Unije za podnebne cilje v celotnem obdobju večletnega finančnega okvira 2021–2027 ustrezala najmanj 30 % celotnega zneska odhodkov iz proračuna Unije in odhodkov iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje;

- (e) odhodkov, ki prispevajo k zaustavitvi trenda zmanjševanja biotske raznovrstnosti in obrnitvi tega trenda, na podlagi učinkovite, pregledne in celovite metodologije, ki jo določi Komisija v sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom, in po potrebi v skladu s sektorsko zakonodajo z namenom prizadevati si, da bi za cilje na področju biotske raznovrstnosti v letu 2024 namenili 7,5 %, v letih 2026 in 2027 pa 10 % letne porabe v okviru večletnega finančnega okvira, pri čemer se upoštevajo obstoječa prekrivanja med podnebnimi cilji in cilji na področju biotske raznovrstnosti;
- (f) zavzemanja za enakost med ženskami in moškimi ter za pravice in enake priložnosti vseh v celotnem obdobju izvajanja in spremljanja zadevnih programov, pa tudi za širše upoštevanje teh ciljev in vključevanje načela enakosti spolov, tudi tako, da se v okviru boljše priprave zakonodaje pri ocenah učinka in vrednotenjih okrepi ocenjevanje učinka na enakost spolov. Komisija bo preučila, kako razviti metodologijo za merjenje zadevnih odhodkov na programski ravni v večletnem finančnem okviru 2021–2027. Komisija bo to metodologijo uporabila, takoj ko bo na voljo. Najpozneje 1. januarja 2023 bo Komisija to metodologijo uvedla za določene centralno upravljane programe, da bi preizkusila njeno izvedljivost. Sredi zadevnega obdobja bo preučeno, ali bi lahko metodologijo za preostanek večletnega finančnega okvira 2021–2027 razširili tudi na druge programe.
- (g) uresničevanja ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj v vseh zadevnih programih Unije za večletni finančni okvir 2021–2027.

V učinkovitih metodologijah iz točk (d) in (e) prvega odstavka bo po možnosti naveden prispevek proračuna Unije k evropskemu zelenemu dogovoru, ki vključuje načelo neškodovanja.

V učinkoviti metodologiji iz točke (d) prvega odstavka, ki bo pregledna, celovita in usmerjena v rezultate ter bo temeljila na smotrnosti, bo vključeno letno posvetovanje Komisije z Evropskim parlamentom in Svetom in bodo določeni ustrezni ukrepi, ki se sprejmejo v primeru nezadostnega napredka pri doseganju zadevnih ciljev.

Nobena od metodologij iz te točke ne bi smela povzročiti čezmernega upravnega bremena za nosilce projektov ali za upravičence.

17. Komisija pripravi letno poročilo o izvajanju Instrumenta Evropske unije za okrevanje. V tem letnem poročilu so zbrane razpoložljive nezaupne informacije glede:

— sredstev in obveznosti, nastalih z najemanjem in dajanjem posojil, ki se izvajata na podlagi člena 5 sklepa o virih lastnih sredstev,

⁽⁶⁾ Kakor je določeno v Notranjem sporazumu med predstavniki vlad držav članic Evropske unije, ki so se sestali v okviru Sveta, o financiranju pomoči Evropske unije v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 v skladu s Sporazumom o partnerstvu AKP-EU in o dodelitvi finančne pomoči čezmorskim državam in ozemljem, za katere se uporablja četrti del Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 210, 6.8.2013, str. 1), in v predhodnih notranjih sporazumih.

- skupnega zneska prihodkov, dodeljenih programom Unije za izvajanje Instrumenta Evropske unije za okrevanje v preteklem letu, razčlenjenih po programu in proračunski vrstici,
- prispevka izposojenih sredstev k doseganju ciljev Instrumenta Evropske unije za okrevanje in posebnih programov Unije.

B. VKLJUČITEV FINANČNIH DOLOČB V ZAKONODAJNE AKTE

18. Vsak zakonodajni akt o večletnem programu, sprejet v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, mora vsebovati določbo, v kateri zakonodajalec določi finančna sredstva programa.

Ta znesek pomeni za Evropski parlament in Svet prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku.

Za programe iz Priloge II k uredbi o večletnem finančnem okviru se prednostni referenčni znesek samodejno poveča za dodatne dodelitve iz člena 5(1) uredbe o večletnem finančnem okviru.

Evropski parlament in Svet ter Komisija, ko pripravi predlog proračuna, se zavezujejo, da se v celotnem obdobju trajanja zadevnega programa od tega zneska ne bodo odmaknili za več kot 15 %, razen če ne nastopijo nove objektivne in dolgotrajne okoliščine, ki se ob upoštevanju rezultatov izvajanja programa, pridobljenih zlasti na podlagi ocen, izrecno in natančno utemeljijo. Vsako povečanje na podlagi takega odmika mora ostati pod obstoječo zgornjo mejo zadevnega razdelka, pri čemer to ne posega v uporabo instrumentov iz uredbe o večletnem finančnem okviru in tega sporazuma.

Četrty odstavek se ne uporablja za dodatne dodelitve iz tretjega odstavka.

Ta točka se ne uporablja niti za odobritve za kohezijo, ki so sprejete v skladu z rednim zakonodajnim postopkom in so državam članicam vnaprej dodeljene in ki zajemajo finančna sredstva za celotno trajanje programa, niti za obsežne projekte iz člena 18 uredbe o večletnem finančnem okviru.

19. Pravno zavezujoči akti Unije o večletnih programih, ki niso sprejeti v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, ne vsebujejo „predvidoma potrebnega zneska“.

Finančni referenčni znesek, če ga Svet želi vključiti, se upošteva kot izraz volje zakonodajalca in ne vpliva na proračunska pooblastila Evropskega parlamenta in Sveta, določena v PDEU. Določba v ta namen se vključi v vse pravno zavezujoče akte Unije, ki vsebujejo takšen finančni referenčni znesek.

C. ODHODKI V ZVEZI S SPORAZUMI O RIBIŠTVU

20. Za odhodke v zvezi s sporazumi o ribištvi se uporabljajo naslednja posebna pravila.

Komisija se zavezuje, da bo Evropski parlament redno obveščala o pripravah in poteku pogajanj v zvez s sporazumi o ribištvi, vključno s proračunskimi posledicami teh sporazumov.

Institucije se zavezujejo, da bodo v zakonodajnem postopku v zvezi s sporazumi o ribištvi storile vse za čimhitrejšo izvedbo vseh postopkov.

Zneski, v proračunu predvideni za nove sporazume o ribištvi ali za podaljšanje tovrstnih sporazumov, ki začnejo veljati po 1. januarju zadevnega proračunskega leta, se vključijo v rezervo.

Če se izkaže, da odobritve v zvezi s sporazumi o ribištvi, vključno z rezervo, ne zadostujejo, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži potrebne informacije o vzrokih za take razmere in ukrepih, ki bodo morda sprejeti po ustaljenih postopkih. Komisija po potrebi predlaga ustrezne ukrepe.

Komisija vsako četrletje Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi podrobne informacije o izvajanju veljavnih sporazumov o ribištvu in finančno napoved za preostanek leta.

21. Brez poseganja v ustrezni postopek, ki ureja pogajanja za sporazume o ribištvu, se Evropski parlament in Svet zavezujeta, da bosta v okviru proračunskega sodelovanja pravočasno dosegla dogovor o ustreznem financiranju sporazumov o ribištvu.

D. FINANCIRANJE SKUPNE ZUNANJE IN VARNOSTNE POLITIKE (SZVP)

22. Skupni znesek operativnih odhodkov SZVP se v celoti vključi v eno proračunsko poglavje z naslovom „SZVP“. Ta znesek zajema dejanske predvidljive potrebe, ocenjene pri pripravi predloga proračuna na podlagi napovedi, ki jih vsako leto oblikuje visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik). Za kritje nepredvidenih ukrepov je na voljo razumen znesek. V rezervo se ne sme vključiti nobenih sredstev.

23. V zvezi z odhodki za SZVP, ki v skladu s členom 41 Pogodbe o Evropski uniji bremenijo proračun Unije, si institucije v spravnem odboru, kakor je določen v členu 314(5) PDEU, na podlagi predloga proračuna, ki ga pripravi Komisija, prizadevajo vsako leto doseči dogovor o znesku operativnih odhodkov in o razdelitvi tega zneska med člene proračunskega poglavja o SZVP. Če dogovor ni dosežen, se razume, da Evropski parlament in Svet v proračun vključita znesek iz prejšnjega proračuna ali znesek iz predloga proračuna, in sicer tistega, ki je nižji.

Skupni znesek operativnih odhodkov SZVP se razdeli med člene proračunskega poglavja o SZVP, kot so predlagani v tretjem odstavku. Vsak člen zajema že sprejete ukrepe, ukrepe, ki so predvideni, a še niso bili sprejeti, in zneske za prihodnje, tj. nepredvidene, ukrepe, ki jih bo Svet sprejel v zadevnem proračunskem letu.

V okviru proračunskega poglavja o SZVP bi se členi, v katere se vključijo ukrepi SZVP, lahko glasili:

- posamezne večje misije iz točke (g) člena 52(1) finančne uredbe,
- druge misije (operacije za krizno upravljanje, preprečevanje in reševanje konfliktov, stabilizacija ter spremljanje in izvajanje mirovnih in varnostnih procesov),
- neširjenje orožja in razoroževanje,
- nujni ukrepi,
- pripravljalni in nadaljnji ukrepi,
- posebni predstavniki Evropske unije.

Ker je Komisija na podlagi finančne uredbe pooblaščen, da odobritve samostojno prerazporeja med členi znotraj proračunskega poglavja o SZVP, je prilagodljivost, ki je potrebna za hitro izvedbo ukrepov SZVP, zagotovljena. Če znesek, določen v proračunskem poglavju o SZVP, v proračunskem letu ne zadostuje za kritje potrebnih odhodkov, si Evropski parlament in Svet na predlog Komisije prednostno prizadevata najti rešitev.

24. Visoki predstavnik se vsako leto z Evropskim parlamentom posvetuje o dokumentu za prihodnost, ki se pošlje do 15. junija zadevnega leta in v katerem so navedeni glavni vidiki in osnovne usmeritve SZVP, vključno s finančnimi posledicami za proračun Unije, ocena ukrepov, začelih v letu $n - 1$, ter ocena usklajevanja in dopolnjevanja SZVP z drugimi zunanjimi finančnimi instrumenti Unije. Poleg tega visoki predstavnik v okviru rednega političnega dialoga o SZVP Evropski parlament redno obvešča na vsaj petih skupnih posvetovanjih na leto, dogovorjenih najpozneje 30. novembra vsako leto. Udeležbo na teh posvetovanjih določita Evropski parlament oziroma Svet, pri čemer upoštevata namen in naravo informacij, izmenjanih na teh posvetovanjih.

Komisija je vabljena, da se udeleži teh posvetovanj.

Če Svet sprejme sklep na področju SZVP, zaradi katerega nastanejo odhodki, visoki predstavnik Evropskemu parlamentu takoj, vsekakor pa najpozneje v petih delovnih dneh po sprejetju tega sklepa, pošlje oceno predvidenih stroškov (v nadaljnjem besedilu: ocena finančnih posledic), zlasti stroškov v zvezi s časovnim okvirom, zaposlenim osebjem, uporabo prostorov in druge infrastrukture, prevoznimi sredstvi, zahtevami za usposabljanje ter varnostno ureditvijo.

Komisija vsako četrtoletje Evropski parlament in Svet obvesti o izvajanju ukrepov SZVP in finančnih napovedih za preostanek proračunskega leta.

E. UDELEŽENOST INSTITUCIJ PRI VPRAŠANJIH RAZVOJNE POLITIKE

25. Komisija vzpostavi neformalen dialog z Evropskim parlamentom o vprašanih razvojne politike.

DEL III

DOBRO FINANČNO POSLOVODENJE SREDSTEV UNIJE

A. FINANČNO NAČRTOVANJE

26. Komisija dvakrat letno, in sicer prvič skupaj z dokumenti, priloženimi predlogu proračuna, in drugič po sprejetju splošnega proračuna Unije, predloži celotno finančno načrtovanje za razdelke 1, 2 (razen za podrazdelek „Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“), 3 („Okolje in podnebni ukrepi“ ter „Pomorska politika in ribištvo“), 4, 5 in 6 večletnega finančnega okvira. V tem načrtovanju, razčlenjenem po razdelkih, področjih politik in proračunskih vrsticah, bi bilo treba določiti:

(a) veljavno zakonodajo, pri čemer bi morali razlikovati med večletnimi programi in letnimi ukrepi:

- (i) Komisija bi morala pri večletnih programih navesti postopek, po katerem so bili ti sprejeti (redni ali posebni zakonodajni postopek), njihovo trajanje, skupna finančna sredstva in delež, dodeljen za upravne odhodke;
- (ii) Komisija bi morala pri večletnih programih iz Priloge II k uredbi o večletnem finančnem okviru pregledno navesti dodatne dodelitve na podlagi člena 5 uredbe o večletnem finančnem okviru.
- (iii) Komisija bi morala pri letnih ukrepih (v zvezi s pilotnimi projekti, pripravljalnimi ukrepi in agencijami) in ukrepih, ki se financirajo v okviru njenih pooblastil, navesti večletne načrte;

(b) zakonodajne predloge v postopku sprejemanja: najnovejšo različico predlogov Komisije, ki so v obravnavi.

Komisija bi morala preučiti načine za navzkrižno sklicevanje med finančnim načrtovanjem in svojim načrtovanjem zakonodaje, da bi zagotovila natančnejše in zanesljivejše napovedi. Komisija bi morala za vsak zakonodajni predlog navesti, ali je vključen v načrtovanje, sporočenem v trenutku predstavitve predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna. Komisija bi morala Evropski parlament in Svet zlasti obvestiti o:

- (a) vseh sprejetih novih zakonodajnih aktih in vseh predstavljenih predlogih v obravnavi, ki niso vključeni v načrtovanje, sporočeno v času priprave predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna (z ustreznimi zneski);
- (b) zakonodaji, predvideni v letnem zakonodajnem delovnem programu Komisije, z navedbo, ali je verjetno, da bodo ukrepi imeli finančni vpliv.

Komisija bi morala navesti, kako se načrtovanje spremeni zaradi novih zakonodajnih predlogov, kadar koli bi bilo potrebno.

B. AGENCIJE IN EVROPSKE ŠOLE

27. Komisija bi morala pred predstavitvijo predloga za ustanovitev nove agencije pripraviti temeljito, celovito in objektivno oceno učinka, pri kateri bi med drugim upoštevala kritično maso osebja in pristojnosti, vidike stroškov in koristi, subsidiarnost in sorazmernost, vpliv na nacionalne dejavnosti in dejavnosti Unije ter proračunske posledice za zadevni odhodkovni razdelek. Na podlagi teh informacij in brez poseganja v zakonodajne postopke, ki urejajo ustanovitev agencije, se Evropski parlament in Svet v okviru proračunskega sodelovanja zavezujeta, da bosta pravočasno dosegla dogovor o financiranju predlagane agencije.

Uporablja se naslednji postopek:

- prvič, Komisija vsak predlog za ustanovitev nove agencije sistematično predstavi na prvem dialogu, ki sledi sprejetju njenega predloga, predstavi oceno finančnih posledic, priloženo zakonodajnemu predlogu, v katerem se predlaga ustanovitev agencije, in ponazori posledice tega pravnega akta za preostanek obdobja finančnega načrtovanja;
- drugič, Komisija med zakonodajnim procesom pomaga zakonodajalcu pri oceni finančnih posledic predlaganih sprememb. Te finančne posledice bi bilo treba obravnavati na ustreznih zakonodajnih dialogih;
- tretjič, Komisija pred zaključkom zakonodajnega procesa predstavi posodobljeno oceno finančnih posledic, v kateri upošteva morebitne spremembe, ki jih predlaga zakonodajalec; ta dokončna ocena finančnih posledic se uvrsti na dnevni red zadnjega zakonodajnega dialoga, formalno pa jo potrdi zakonodajalec. Uvrsti se tudi na dnevni red naslednjega proračunskega dialoga (v nujnih primerih v poenostavljeni obliki), da bi se dosegel dogovor o financiranju;
- četrto, dogovor, dosežen na dialogu, v katerem je upoštevana proračunska ocena Komisije glede vsebine zakonodajnega procesa, se potrdi s skupno izjavo. Ta dogovor potrdira Evropski parlament in Svet, vsak v skladu s svojim poslovnikom.

Enak postopek bi se uporabil za sleherno spremembo pravnega akta v zvezi z agencijo, če bi takšna sprememba vplivala na sredstva zadevne agencije.

Če se naloge agencije bistveno spremenijo, ne da bi se spremenil pravni akt o njeni ustanovitvi, Komisija Evropski parlament in Svet o tem obvesti z revidirano oceno finančnih posledic, zato da jima omogoči, da pravočasno dosežeta dogovor o financiranju te agencije.

28. Pri proračunskem postopku bi bilo treba ustrezno upoštevati zadevne določbe iz skupnega pristopa, priloženega Skupni izjavi Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah, ki je bila podpisana 19. julija 2012.

29. Ko svet guvernerjev Evropskih šol predvidi ustanovitev nove evropske šole, se za oceno posledic tega za proračun Unije smiselno uporabi podoben postopek.

DEL IV

ZAŠČITA PRORAČUNA UNIJE: KAKOVOST IN PRIMERLJIVOST PODATKOV O UPRAVIČENCIH

30. Skladno z zahtevami Evropskega parlamenta in zaradi točke 24 iz sklepov Evropskega sveta, sprejetih na zasedanju od 17. do 21. julija 2020, se institucije strinjajo, da se za namene nadzora in revizije uvedejo standardizirani ukrepi za zbiranje, primerjavo in združevanje informacij in zneskov o končnih prejemnikih in upravičencih sredstev Unije, zato da bi bila proračun Unije in Instrument Evropske unije za okrevanje bolje zaščiten pred goljufijami in nepravilnostmi.

31. Za zagotovitev učinkovitega nadzora in revizije je treba zbrati podatke o tistih, ki nazadnje sredstva Unije neposredno ali posredno prejmejo v okviru deljenega upravljanja ter projektov in reform, ki se podpirajo na podlagi uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s podatki o dejanskih lastnikih prejemnikov teh sredstev. Pravila v zvezi z zbiranjem in obdelavo takšnih podatkov bodo morala biti v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov.

32. Za boljšo zaščito proračuna Unije bo Komisija dala na voljo integriran in interoperabilen informacijski sistem in sistem spremljanja, ki bo vključeval enotno orodje za podatkovno rudarjenje in oceno tveganja; z njim se bodo ocenjevali in analizirali podatki iz točke 31, namen pa je njegova vsesplošna uporaba v državah članicah. Ta sistem bi zagotavljal učinkovito preverjanje nasprotij interesov, nepravilnosti, primerov dvojnega financiranja in kakršne koli zlorabe sredstev. Komisija, Urad za boj proti goljufijam (OLAF) ter drugi preiskovalni in nadzorni organi Unije bi morali imeti potreben dostop do teh podatkov, da bi lahko v zvezi z nadzorom in revizijami, ki bi jih opravljale države članice, izvajali svojo nadzorno funkcijo predvsem zato, da bi odkrivali nepravilnosti in izvajali upravne preiskave v zvezi z zlorabo zadevnih sredstev Unije ter da bi imeli podroben pregled nad njihovo porazdelitvijo.

33. Brez poseganja v pooblastila institucij na podlagi Pogodb se institucije zavezujejo, da bodo skladno s pristopom, opisanim v tem delu, v zakonodajnem postopku v zvezi z zadevnimi temeljnimi akti lojalno sodelovale, da bi zagotovile nadaljnje ukrepanje na podlagi sklepov Evropskega sveta, sprejetih na zasedanju od 17. do 21. julija 2020.

V Bruslju, 16. decembra 2020

Za Evropski parlament
Predsednik

David Maria SASSOLI

Za Svet
Predsednik

Michael ROTH

Za Komisijo
Predsednik

Johannes HAHN

PRILOGA I

MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE V PRORAČUNSKEM POSTOPKU

Del A. Časovni razpored proračunskega postopka

1. Institucije se vsako leto pravočasno pred začetkom proračunskega postopka v skladu z obstoječo prakso dogovorijo o pragmatičnem časovnem razporedu.
2. Da bi zagotovili, da bosta lahko Evropski parlament in Svet učinkovito izvrševala svoja proračunska pooblastila, se proračunski položaji, prerazporeditve ali druga obvestila, zaradi katerih bi začeli teči zadevni roki, predložijo ob ustreznem upoštevanju morebitnih obdobij počitnic, katerih datume si institucije sporočijo pravočasno prek svojih ustreznih služb.

Del B. Prednostne naloge v proračunskem postopku

3. Preden Komisija sprejme predlog proračuna, se pravočasno skliče dialog, na katerem se obravnavajo možne prednostne naloge v zvezi s proračunom za prihodnje proračunsko leto in tudi vsa morebitna vprašanja, povezana z izvrševanjem proračuna v tekočem proračunskem letu, pri čemer se izhaja iz informacij, ki jih Komisija zagotovi v skladu s točko 37.

Del C. Priprava predloga proračuna in posodabljanje načrtov

4. Institucije, razen Komisije, so pozvane, da svoje načrte prihodkov in odhodkov sprejmejo pred koncem marca.
5. Komisija vsako leto predstavi predlog proračuna, ki prikazuje dejanske potrebe Unije po financiranju.
Pri tem upošteva:
 - (a) napovedi v zvezi s strukturnima skladoma, ki jih predložijo države članice;
 - (b) sposobnost za porabo odobritev, pri čemer si prizadeva ohraniti natančno razmerje med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil;
 - (c) možnosti za uvedbo novih politik s pilotnimi projekti, novimi pripravljalnimi ukrepi ali obojimi ali pa za nadaljevanje večletnih ukrepov, ki se končujejo, potem ko oceni, ali je mogoče zagotoviti temeljni akt v smislu finančne uredbe (opredelitev temeljnega akta, njegova nujnost za izvrševanje in izjeme);
 - (d) potrebo po zagotovitvi, da je vsaka sprememba odhodkov glede na prejšnje leto v skladu z omejitvami v okviru proračunske discipline.
6. Institucije se čim bolj izogibajo temu, da bi v proračun vključevale postavke, pri katerih so zneski odhodkov za dejavnosti majhni.
7. Evropski parlament in Svet se tudi zavezujeta, da bosta upoštevala oceno možnosti za izvrševanje proračuna, ki jo Komisija pripravi v svojih predlogih in v zvezi z izvrševanjem proračuna v tekočem proračunskem letu.
8. Evropski parlament in Svet se v interesu dobrega finančnega poslovanja ter zaradi učinka, ki ga imajo večje spremembe naslovov in poglavij proračunske nomenklature na obveznosti služb Komisije glede poročanja o poslovanju, zavezujeta, da se bosta s Komisijo o vseh takšnih večjih spremembah posvetovala med spravnim postopkom.

9. Evropski parlament in Svet se v interesu lojalnega in dobrega institucionalnega sodelovanja zavezujeta, da bosta med celotnim proračunskim postopkom, še zlasti pa ves čas v spravnem obdobju, s pomočjo svojih pogajalcev redno in dejavno v stikih na vseh ravneh, zato da bi dosegla dogovor. Evropski parlament in Svet se zavezujeta, da bosta zagotavljala pravočasno in redno medsebojno izmenjavo ustreznih informacij in dokumentov tako na uradni kot neuradni ravni ter da bosta v sodelovanju s Komisijo v spravnem obdobju po potrebi organizirala tehnične ali neuradne sestanke. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu zagotavlja pravočasen in enakopraven dostop do informacij in dokumentov.
10. V skladu s členom 314(2) PDEU lahko Komisija do sklica pravnega odbora po potrebi predloži dopolnilna pisma k predlogu proračuna, vključno z dopolnilnim pismom, ki posodablja načrtovane odhodke za kmetijstvo. Takoj ko so na voljo informacije o posodobitvah, jih Komisija predloži v vednost Evropskemu parlamentu in Svetu. Evropskemu parlamentu in Svetu predloži vse ustrezno utemeljene razloge, ki jih zahtevata.

Del D. Proračunski postopek pred pravnim postopkom

11. Pred obravnavo v Svetu se pravočasno skliče dialog, da lahko institucije izmenjajo mnenja o predlogu proračuna.
12. Da bi lahko Komisija pravočasno ocenila izvedljivost sprememb, ki sta jih predvidela Evropski parlament in Svet in zaradi katerih bi se začeli novi pripravljani ukrepi ali pilotni projekti ali podaljšali že obstoječi, jo Evropski parlament in Svet obvestita o svojih namerah v zvezi s tem, tako da se lahko o njih prvič razpravlja že na tem dialogu.
13. Dialog se lahko skliče pred glasovanjem na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta.

Del E. Spravni postopek

14. Če Evropski parlament sprejme spremembe k stališču Sveta, se predsednik Sveta na istem plenarnem zasedanju seznanjen z razlikami med stališčema obeh institucij in soglaša, da predsednik Evropskega parlamenta nemudoma skliče pravni odbor. Pismo o sklicu pravnega odbora se pošlje najpozneje prvi delovni dan v tednu po koncu parlamentarnega delnega zasedanja, na katerem je bilo izvedeno zadevno plenarno glasovanje, spravno obdobje pa se začne dan po tem. 21-dnevni rok se izračuna v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta⁽¹⁾.
15. Če se Svet ne strinja z vsemi spremembami, ki jih je sprejel Evropski parlament, bi moral svoje stališče potrditi v pismu, ki ga pošlje pred predvidenim prvim sestankom v spravnem obdobju. V takem primeru pravni odbor ukrepa v skladu s pogoji iz naslednjih točk.
16. Spravnemu odboru skupaj predsedujeta predstavnik Evropskega parlamenta in predstavnik Sveta. Sestanke pravnega odbora vodi sopredsednik iz institucije, ki je gostiteljica sestanka. Vsaka institucija v skladu s svojim poslovníkom imenuje svoje udeležence za vsak sestanek in določi svoj mandat za pogajanja. Evropski parlament in Svet sta v spravnem odboru zastopana na ustrezni ravni, tako da se vsaki delegaciji omogoči, da za svojo institucijo sprejme politično zavezujočo odločitev, in da se lahko doseže dejanski napredek pri iskanju dokončnega dogovora.

⁽¹⁾ Uredba (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov (UL L 124, 8.6.1971, str. 1).

17. Komisija v skladu z drugim pododstavkom člena 314(5) PDEU sodeluje pri delu pravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za zblížanje stališč Evropskega parlamenta in Sveta.
18. Ves čas pravnega postopka potekajo dialogi na različnih ravneh zastopanja, da bi se razrešila odprta vprašanja in pripravila podlaga za dogovor v pravnem odboru.
19. Sestanki pravnega odbora in dialogi potekajo izmenično v prostorih Evropskega parlamenta in Sveta, da se zmogljivosti uporabijo enakomerno, vključno z zmogljivostmi za tolmačenje.
20. Datumi sestankov pravnega odbora in dialogov se določijo vnaprej na podlagi dogovora institucij.
21. Pravni odbor ima na voljo enoten sklop dokumentov (v nadaljnjem besedilu: vhodni dokumenti), ki vsebujejo primerjavo raznih faz proračunskega postopka ⁽²⁾. Ti dokumenti vključujejo zneske po posameznih vrsticah, skupne zneske po razdelkih večletnega finančnega okvira ter konsolidiran dokument z zneski in opombami za vse proračunske vrstice, za katere velja, da so tehnično gledano „sporne“. Brez poseganja v končno odločitev pravnega odbora se v posebnem dokumentu navedejo vse proračunske vrstice, za katere velja, da so tehnično gledano nesporne ⁽³⁾. Ti dokumenti se razvrstijo po proračunski nomenklaturi.

Vhodnim dokumentom za pravni odbor se priložijo tudi drugi dokumenti, vključno s pismom Komisije o izvedljivosti glede stališča Sveta in sprememb Evropskega parlamenta, ter morebitna pisma drugih institucij glede stališča Sveta ali sprememb Evropskega parlamenta.

22. Da bi bil do konca pravnega obdobja dosežen dogovor, se na dialogih:
 - (a) določi obseg pogajanj v zvezi s proračunskimi vprašanji, ki jih je treba obravnavati;
 - (b) potrdi seznam proračunskih vrstic, za katere velja, da so tehnično gledano nesporne, čeprav so še vedno odvisne od dokončnega dogovora o celotnem proračunu za zadevno proračunsko leto;
 - (c) razpravlja o vprašanjih, opredeljenih na podlagi točke (a), da bi se dosegli morebitni dogovori, ki jih mora potrditi pravni odbor;
 - (d) obravnavajo tematska vprašanja, vključno po razdelkih večletnega finančnega okvira.

Na vsakem dialogu ali takoj po njem se skupaj pripravijočasne sklepne ugotovitve, istočasno pa se dogovori o dnevnem redu naslednjega sestanka. Te sklepne ugotovitve evidentira institucija, ki je gostiteljica dialoga, in šteje se, da so po 24 urah časno potrjene, ne da bi to posegalo v končno odločitev pravnega odbora.

23. Pravni odbor ima na svojih sestankih na voljo sklepne ugotovitve s dialogov in dokument za morebitno odobritev, skupaj s proračunskimi vrsticami, v zvezi s katerimi je bil na dialogih doseženčasni dogovor.
24. Sekretariat Evropskega parlamenta in sekretariat Sveta ob pomoči Komisije pripravita skupno besedilo, določen v členu 314(5) PDEU. To besedilo vsebuje pismo o prenosu, ki ga vodi obeh delegacij naslovita na predsednika Evropskega parlamenta in predsednika Sveta, z datumom dogovora, doseženega v pravnem odboru, ter priloge, ki vključujejo:
 - (a) zneske po posameznih vrsticah za vse proračunske postavke in skupne zneske po razdelkih večletnega finančnega okvira;

⁽²⁾ Te razne faze zajemajo: proračun za tekoče proračunsko leto (vključno s sprejetimi spremembami proračuna), prvotni predlog proračuna, stališče Sveta o predlogu proračuna, spremembe Evropskega parlamenta k stališču Sveta in dopolnilna pisma, ki jih predloži Komisija (če jih še niso v celoti odobrile vse institucije).

⁽³⁾ Za proračunsko vrstico velja, da je tehnično gledano nesporna, če v zvezi z njo ni nesoglasja med Evropskim parlamentom in Svetom ter zanjo ni bilo predloženo nobeno dopolnilno pismo.

- (b) konsolidiran dokument z zneski in končnim besedilom za vse vrstice, ki so bile spremenjene v pravem postopku;
- (c) seznam vrstic, ki glede na predlog proračuna ali stališče Sveta o njem niso bile spremenjene.

Spravni odbor lahko potrdi tudi sklepne ugotovitve in morebitne skupne izjave v zvezi s proračunom.

25. Skupno besedilo se (s strani služb Evropskega parlamenta) prevede v Uradne jezike institucij Unije ter se Evropskemu parlamentu in Svetu predloži v potrditev v štirinajstih dneh od datuma, ko je bil dosežen dogovor o skupnem besedilu iz točke 24.

Proračun se po sprejetju skupnega besedila pravno-jezikovno pregleda z združitvijo prilog k skupnemu besedilu s proračunskimi vrsticami, ki v pravem postopku niso bile spremenjene.

26. Institucija, ki je gostiteljica sestanka (tristranskih pogovorov ali sestanka pravnega odbora), zagotovi, da se na sestankih pravnega odbora tolmači v vseh uradnih jezikih, pri tristranskih pogovorih pa glede na vsakokratne potrebe.

Institucija, ki je gostiteljica sestanka, poskrbi za kopiranje in razpošiljanje gradiv za sestanek.

Službe institucij pri zapisovanju rezultatov pogajanj sodelujejo, da bi dokončno oblikovale skupno besedilo.

Del F. Spremembe proračuna

Splošna načela

27. Ker se spremembe proračuna pogosto nanašajo na specifične in včasih nujne zadeve, se institucije, da bi zagotovile ustrezno medinstitucionalno sodelovanje za nemoten in hiter postopek odločanja o spremembah proračuna ter se obenem čim bolj izognile temu, da bi zaradi sprememb proračuna morale sklicati sestanek pravnega odbora, strinjajo glede naslednjih načel.
28. Institucije si čim bolj prizadevajo omejiti število sprememb proračuna.

Časovni razpored

29. Komisija Evropski parlament in Svet vnaprej obvesti o možnih datumih sprejetja predlogov sprememb proračuna, ne da bi to posegalo v končni datum njihovega sprejetja.
30. Evropski parlament in Svet si vsak v skladu s svojim poslovnikom prizadevata predlog spremembe proračuna, ki ga predlaga Komisija, preučiti kmalu po tem, ko ga je ta sprejela.
31. Za pospešitev postopka Evropski parlament in Svet zagotovita, da sta njuna časovna razporeda dela čim bolj usklajena, zato da se omogoči dosledna in podobna izpeljava dela. Zato si prizadevata čim prej določiti začasni časovni razpored za različne faze, ki vodijo do končnega sprejetja spremembe proračuna.

Evropski parlament in Svet upoštevata, da je sprememba proračuna sorazmerno nujna in jo je treba pravočasno potrditi, da bi začela učinkovati v zadevnem proračunskem letu.

Sodelovanje med obravnavami

32. Institucije sodelujejo v dobri veri med celotnim postopkom, pri tem pa čim bolj prispevajo k sprejetju sprememb proračuna že v zgodnji fazi postopka.

V primeru morebitnih razhajanj lahko Evropski parlament ali Svet, preden vsak sprejme svoje končno stališče o spremembi proračuna, ali Komisija, slednja kadar koli, po potrebi predlaga, da se skličejo posebni tristranski pogovori, na katerih bi razpravljali o razhajanjih in poskusili doseči kompromis.

33. Vsi predlogi sprememb proračuna, ki jih predlaga Komisija in še niso dokončno potrjeni, se sistematično vključijo na dnevni red trialogov, načrtovanih za letni proračunski postopek. Komisija predstavi predloge sprememb proračuna, Evropski parlament in Svet pa, kolikor je mogoče, svoji stališči sporočita pred trialogom.
34. Če je na trialogu dosežen kompromis, se Evropski parlament in Svet zavežeta, da bosta upoštevala rezultate tega trialoga med obravnavo spremembe proračuna v skladu s PDEU in svojima poslovnikoma.

Sodelovanje po obravnavah

35. Če Evropski parlament stališče Sveta odobri brez sprememb, je sprememba proračuna sprejeta v skladu s PDEU.
36. Če Evropski parlament z večino svojih članov sprejme spremembo, se uporabi točka (c) člena 314(4) PDEU. Vendar se pred sestankom spravnega odbora skliče trialog:
- (a) če je na tem trialogu dosežen dogovor ter se Evropski parlament in Svet strinjata z rezultati tega trialoga, se spraven postopek konča z izmenjavo pisem brez sestanka spravnega odbora;
 - (b) če na tem trialogu dogovor ni dosežen, se spraven odbor sestane in svoje delo organizira glede na okoliščine, da bi bil postopek odločanja v čim večji meri končan že pred iztekom 21-dnevnega roka, določenega v členu 314 (5) PDEU. Spraven odbor lahko spraven postopek konča z izmenjavo pisem.

Del G. Izvrševanje proračuna, plačila in neporavnane obveznosti (reste à liquider – RAL)

37. Glede na to, da je treba zagotoviti urejen razvoj skupnih odobritev plačil glede na odobritve za prevzem obveznosti, zato da se prepreči kakršen koli neobičajen prenos RAL iz enega leta v drugo, institucije soglašajo, da bodo podrobno spremljale napovedi plačil in stopnjo RAL in tako ublažile tveganje, da bi bilo izvajanje programov Unije ovirano, ker bi ob koncu večletnega finančnega okvira zmanjkalo odobritev plačil.

Da se zagotovita obvladljiva raven in profil plačil v vseh razdelkih, se pravila o prenehanju obveznosti, zlasti pravila o samodejnem prenehanju obveznosti, dosledno uporabljajo v vseh razdelkih.

Med proračunskim postopkom se institucije redno sestajajo, da bi skupaj ocenile stanje in možnosti za izvrševanje proračuna v tekočem in prihodnjih proračunskih letih. To ocenjevanje poteka v obliki medinstitucionalnih sestankov na ustrezni ravni, v okviru katerih Komisija predhodno predloži podrobne informacije, razčlenjene po skladu in državi članici, o stanju v zvezi z izvrševanjem plačil, prerazporeditvami, prejetimi zahtevki za povračila in spremenjenimi napovedmi, po potrebi tudi dolgoročnimi. Da bi Unija v obdobju 2021–2027 v skladu s členom 323 PDEU izpolnila vse svoje finančne obveznosti, izhajajoče iz obstoječih in prihodnjih pravnih obveznosti, Evropski parlament in Svet preučita ocene Komisije glede potrebne stopnje odobritve plačil in o njih razpravljata.

Del H. Sodelovanje v zvezi z Instrumentom Evropske unije za okrevanje ⁽⁴⁾

38. Komisija bo izključno za namen soočanja se s posledicami krize zaradi COVID-19 pooblaščen, da si v imenu Unije na kapitalskih trgih izposodi do 750 000 milijonov EUR v cenah iz leta 2018, od tega se lahko v skladu s členom 5 (1) sklepa o virih lastnih sredstev do 390 000 milijonov EUR v cenah iz leta 2018 porabi za odhodke in do 360 000 milijonov EUR v cenah iz leta 2018 za zagotavljanje posojil. Kot je določeno v uredbi EURI, je znesek, ki bo porabljen za odhodke, zunanji namenski prejemek za namene člena 21(5) finančne uredbe.
39. Institucije se strinjajo, da je treba v okviru omejitev, določenih v uredbi EURI in, kot je ustrezno v zadevni sektorski zakonodaji, v zvezi z zunanjimi namenskimi prejemki v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje okrepiti vlogo Evropskega parlamenta in Sveta kot proračunskega organa, da bi zagotovili ustrezen nadzor nad uporabo takšnih prejemkov in ustrezno udeležnost pri tej uporabi. Prav tako se institucije strinjajo, da je treba zagotoviti preglednost in prepoznavnost vseh sredstev v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje.

Zunanji namenski prejemki v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje

40. Glede na to, da je treba zagotoviti ustrezno udeležnost Evropskega parlamenta in Sveta pri upravljanju zunanjih namenskih prejemkov v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje, institucije soglašajo s postopkom, določenim v točkah 41 do 46.
41. Komisija bo v okviru proračunskega postopka skupaj z osnutkom načrta zagotovila podrobne informacije. Takšne informacije zajemajo tudi podrobne načrte odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil ter pravnih obveznosti, razčlenjene po razdelku in po programu, ki prejema namenske prejemke na podlagi uredbe EURI. Komisija bo na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta zagotovila vse ustrezne dodatne informacije. Komisija bo k predlogu proračuna priložila dokument, v katerem bodo zbrane vse pomembne informacije v zvezi z Instrumentom Evropske unije za okrevanje, vključno z zbirnimi razpredelnicami, v katerih bodo združene proračunske odobritve in namenski prejemki v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje. Ta dokument bo del priloge k splošnemu proračunu Unije o zunanjih namenskih prejemkih iz točke 44.
42. Komisija bo informacije iz točke 41 redno in vsaj pred vsakim namenskimi sestankom iz točke 45 posodabljala skozi vse proračunsko leto. Komisija bo ustrezne informacije dala na voljo Evropskemu parlamentu in Svetu dovolj zgodaj, da bo mogoče izpeljati smiselne razprave o ustreznih dokumentih načrtovanja in tudi obravnave teh dokumentov, tudi preden bo Komisija sprejela zadevne sklepe.
43. Institucije se bodo v okviru proračunskega postopka redno sestajale, da bi skupaj ocenile izvrševanje zunanjih namenskih prejemkov v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje, zlasti stanje in možnosti za izvrševanje, ter razpravljale o letnih načrtih, predloženih skupaj z zadevnimi predlogi proračunov, in porazdelitvi načrtovanih prihodkov in odhodkov, pri čemer bodo ustrezno upoštevale omejitve in pogoje, določene v uredbi EURI in, kot je ustrezno, zadevni sektorski zakonodaji.
44. Evropski parlament in Svet bosta k splošnemu proračunu Unije v obliki priloge priložila dokument, v katerem bodo navedene vse proračunske vrstice, ki prejemajo namenske prejemke v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje. Poleg tega bosta uporabila strukturo proračuna za uvrščanje namenskih prejemkov v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje, zlasti proračunske opombe, da bi izvajala ustrezen nadzor nad uporabo

⁽⁴⁾ Kadar Komisija predloži predlog za akt Sveta na podlagi člena 122 PDEU, ki ima lahko znatne proračunske posledice, se uporabi postopek iz skupne izjave Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o proračunskem nadzoru novih predlogov, ki temeljijo na členu 122 PDEU in lahko imajo znatne posledice za proračun Unije (UL C 444, 22.12.2020, str. 5).

teh prihodkov. Skladno s členom 22 finančne uredbe bosta Evropski parlament in Svet v izkaz odhodkov vključila opombe, tudi splošne opombe, z navedbo, katere proračunske vrstice lahko prejmejo odobritve v višini namenskih prejemkov na podlagi uredbe EURI, in s prikazom zadevnih zneskov. Komisija se v okviru izvajanja svojih pristojnosti izvrševanja namenskih prejemkov zaveže, da bo takšne opombe ustrezno upoštevala.

45. Institucije se dogovorijo, da bodo na ustrezni ravni organizirale namenske medinstitucionalne sestanke, na katerih bodo v zvezi z zunanjimi namenskimi prejemki v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje ocenile stanje in možnosti za izvrševanje. Ti sestanki bodo organizirani vsaj trikrat v proračunskem letu, takoj pred ali po proračunskih dialogih. Poleg tega se vse tri institucije sestanejo priložnostno, če katera od njih poda utemeljeno zahtevo. Evropski parlament in Svet lahko kadar koli predložita pisne pripombe v zvezi z izvrševanjem zunanjih namenskih prejemkov. Komisija se zavezuje, da bo ustrezno upoštevala vse pripombe in predloge Evropskega parlamenta in Sveta. Na teh sestankih se lahko skladno s točko 46 obravnavajo znatna odstopanja pri odhodkih iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje.
46. Komisija podrobne informacije o morebitnem odstopanju od njenih začetnih napovedi zagotovi pred namenskim medinstitucionalnim sestankom, kakor je določeno v točki 45, in, v primeru znatnega odstopanja, priložnostno. Odstopanje pri napovedanih odhodkih iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje je znatno, če odhodki v danem proračunskem letu in za dani program odstopajo od napovedi za več kot 10-odstotokov. V primeru znatnih odstopanj od začetnih napovedi institucije o zadevi razpravljajo, če Evropski parlament ali Svet to zahtevata v roku dveh tednov po prejemu obvestila o znatnem odstopanju. Institucije bodo zadevo skupaj preučile, da bi se glede nje zedinile v roku treh tednov po prejemu zahteve za sestanek. Komisija bo v največji možni meri upoštevala vse prejete pripombe. Zavezuje se, da ne bo sprejela nobenih odločitev, dokler se obravnave ne bodo zaključile ali dokler ne bodo pretekli trije tedni. V slednjem primeru svojo odločitev ustrezno utemelji. Če je nujno, se lahko institucije dogovorijo, da se roki skrajšajo za en teden.

Posojila, zagotovljena na podlagi Instrumenta Evropske unije za okrevanje

47. Da bi bile v zvezi s posojilno komponento Instrumenta Evropske unije za okrevanje zagotovljene popolna obveščenost ter preglednost in prepoznavnost, bo Komisija zagotovila podrobne informacije o posojilih, ki bodo državam članicam zagotovljena v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje, skupaj z osnutki načrtov, pri čemer bo posebno pozornost namenila varovanim občutljivim informacijam.
48. Informacije o posojilih v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje bodo v proračunu prikazane skladno z zahtevami iz točke (d) člena 52(1) finančne uredbe in bodo vključevale prilogo iz točke (iii) navedene točke.

PRILOGA II

**MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE V ZVEZI S ČASOVNIM NAČRTOM ZA UVEDBO NOVIH VIROV
LASTNIH SREDSTEV****Preambula**

- A. Institucije so odločene lojalno in pregledno sodelovati ter si prizadevati za izvedbo časovnega načrta za uvedbo novih virov lastnih sredstev v obdobju večletnega finančnega okvira 2021–2027
- B. Institucije se zavedajo pomembnosti konteksta Instrumenta Evropske unije za okrevanje, s katerim naj bi bili uvedeni novi viri lastnih sredstev.
- C. Komisija bo izključno za namen soočanja s posledicami krize zaradi COVID-19 na podlagi člena 5(1) sklepa o virih lastnih sredstev pooblaščen, da si v imenu Unije na kapitalskih trgih izposodi do 750 000 milijonov EUR v cenah iz leta 2018, od tega pa se lahko do 390 000 milijonov EUR v cenah iz leta 2018 porabi za odhodke v skladu s točko (b) člena 5(1) navedenega sklepa.
- D. Odplačevanje glavnice takih sredstev, uporabljenih za odhodke v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje, in pripadajočih dolgovanih obresti bo treba financirati iz splošnega proračuna Unije, vključno z zadostnimi prihodki iz novih virov lastnih sredstev, uvedenih po letu 2021. Vse pripadajoče obveznosti bodo v celoti poravnane najpozneje do 31. decembra 2058, kot je določeno v drugem pododstavku člena 5 (2) sklepa o virih lastnih sredstev. Letni plačljivi zneski bodo odvisni od zapadlosti izdanih obveznic in strategije za odplačevanje dolgov, pri čemer bo za odplačevanje glavnice sredstev upoštevana omejitev iz tretjega pododstavka navedenega odstavka, ki znaša 7,5 % najvišjega zneska, ki se uporabi za odhodke iz točke (b) člena 5(1) navedenega sklepa.
- E. Zaradi odhodkov iz proračuna Unije, povezanih z odplačevanjem iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje, se ne bi smeli neupravičeno zmanjšati programski odhodki ali naložbeni instrumenti v okviru večletnega finančnega okvira. Zaželeno je tudi, da se za države članice ublaži povečanje lastnih sredstev iz naslova BND.
- F. Institucije si bodo zaradi tega in tudi zato, da bi bil načrt za odplačevanje v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje bolj verodostojen in bolj vzdržen, prizadevale, da bi bilo uvedenih dovolj novih virov lastnih sredstev, s katerimi bi pokrili znesek, ki bo ustrezal pričakovanim, z odplačevanjem povezanim odhodkom. V skladu z načelom univerzalnosti to ne bi pomenilo, da bi bil za kritje določene vrste odhodkov namenjen ali določen poseben vir lastnih sredstev.
- G. Institucije se zavedajo, da naj bi uvedba košarice novih virov lastnih sredstev omogočila ustrezno financiranje odhodkov Unije v okviru večletnega finančnega okvira, hkrati pa zmanjšanje deleža nacionalnih prispevkov iz naslova BND pri financiranju letnega proračuna Unije. Z diverzifikacijo virov prihodkov bi obenem lahko omogočili, da bi bili odhodki na ravni Unije bolj osredotočeni na prednostna področja in skupne javne dobrine, učinkovitost v primerjavi z nacionalno porabo pa večja.
- H. Nove vire lastnih sredstev bi bilo zato treba uskladiti s cilji politik Unije ter z njimi podpirati prednostne naloge Unije, kot sta evropski zeleni dogovor in Evropa, pripravljena na digitalno dobo, ter prispevati k pravični obdavčitvi in krepitvi boja proti davčnim goljufijam in davčnim utajam.
- I. Institucije se strinjajo, da bi morali biti novi viri lastnih sredstev po možnosti oblikovani tako, da bi omogočali ustvarjanje „svežega denarja“. Hkrati je njihov namen zmanjšati birokracijo in breme za podjetja, zlasti za mala in srednja podjetja (MSP), in za državljane.
- J. Novi viri lastnih sredstev bi morali izpolnjevati merila preprostosti, preglednosti, predvidljivosti in poštenosti. Izračunavanje, prerazporejanje in nadzorovanje novih virov lastnih sredstev institucijam Unije in nacionalnim upravam ne bi smeli povzročati čezmerne upravne bremena.
- K. Zaradi kompleksnih postopkovnih zahtev za uvedbo novih virov lastnih sredstev se institucije strinjajo, da bi potrebno reformo sistema lastnih virov dosegli z omejenim številom sprememb sklepa o virih lastnih sredstev.

- L. Institucije se zato strinjajo, da bodo v prizadevanju za uvedbo novih virov lastnih sredstev skladno s časovnim načrtom iz dela B in tam določenimi datumi v obdobju 2021–2027 sodelovale na podlagi načel iz te priloge.
- M. Institucije obenem priznavajo, kako pomembna so orodja za boljšo pripravo zakonodaje, določena v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾, zlasti ocena učinka.

DEL A. Načela za izvajanje

1. Komisija bo pripravila potrebne zakonodajne predloge za nove vire lastnih sredstev in morebitne druge nove vire lastnih sredstev iz točke 10 v skladu z načeli boljše priprave zakonodaje. V zvezi s tem bo ustrezno upoštevala predloge Evropskega parlamenta in Sveta. Te zakonodajne predloge bo spremljala ustrezna izvedbena zakonodaja za vire lastnih sredstev.
2. Institucije se dogovorijo o naslednjih vodilnih načelih za uvedbo košarice novih virov lastnih sredstev:
 - (a) ob upoštevanju načela univerzalnosti s pomočjo novih virov lastnih sredstev zbrati znesek, ki bo zadostoval za kritje ravnih skupnih pričakovanih odhodkov za odplačevanje glavnice in obresti najetih posojil za odhodke iz točke (b) člena 5(1) sklepa o virih lastnih sredstev. Prihodki iz virov lastnih sredstev, ki bodo presegali potrebe za odplačevanje, se bodo kot splošnimi prihodki v skladu z načelom univerzalnosti še naprej stekali v proračun Unije;
 - (b) namen odhodkov za kritje stroškov financiranja Instrumenta Evropske unije za okrevanje je zagotoviti, da se odhodki za programe in sklade Unije ne bodo zmanjšali;
 - (c) vire lastnih sredstev uskladiti s prednostnimi nalogami Unije, kot so boj proti podnebnim spremembam, krožno gospodarstvo in Evropa, pripravljena na digitalno dobo, ter prispevati k pravični obdavčitvi in krepitevi boja proti davčnim goljufijam in davčnim utajam;
 - (d) upoštevati merila preprostosti, preglednosti in poštenosti;
 - (e) zagotavljati stabilnost in predvidljivost toka prihodkov;
 - (f) institucijam Unije in nacionalnim upravam ne nalagati čezmernega upravnega bremena;
 - (g) po možnosti ustvarjati dodatne „sveže“ prihodke;
 - (h) vzporedno zmanjševati birokracijo in breme za podjetja, zlasti za MSP, in za državljane.
3. Da bi Evropski parlament in Svet omogočila hitro odločanje, bosta v skladu s svojimi notranjimi postopki zakonodajne predloge iz točke 1 analizirala, o njih razpravljala in delo v zvezi z njimi nadaljevala brez nepotrebnega odlašanja. Potem ko bo Komisija predstavila svoje predloge, se bodo člani Evropskega parlamenta in predstavniki Sveta med obravnavami sestajali v navzočnosti predstavnikov Komisije, da bi drug drugemu poročali o stanju razprav v svoji instituciji. Poleg tega bodo institucije v okviru rednega dialoga ocenile napredek, dosežen v zvezi s časovnim načrtom.

DEL B. Časovni načrt za uvedbo novih virov lastnih sredstev

Prvi korak: 2021

4. Kot prvi korak bo uveden nov vir lastnih sredstev, ki bo začel veljati 1. januarja 2021 in bo sestavljen iz deleža prihodkov iz nacionalnih prispevkov, preračunanih na težo nericiklirane odpadne plastične embalaže, kot je navedeno v sklepu o virih lastnih sredstev. Navedeni sklep naj bi začel veljati januarja 2021, potem ko ga bodo države članice odobrile v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

⁽¹⁾ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje (UL L123, 12.5.2016, str. 1).

5. Komisija bo pospešila delo in na podlagi ocen učinka, začeti leta 2020, do junija 2021 predložila predlog o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah in predlog o digitalni dajatvi ter zadevni predlog za uvedbo novih virov lastnih sredstev na tej podlagi z namenom njihove uvedbe najpozneje do 1. januarja 2023.
6. Komisija bo spomladi 2021 pregledala sistem EU za trgovanje z emisijami, vključno z njegovo morebitno razširitvijo na letalstvo in pomorstvo. Do junija 2021 bo predlagala vir lastnih sredstev, ki bo temeljil na sistemu EU za trgovanje z emisijami.
7. Institucije se strinjajo, da sta mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah in sistem EU za trgovanje z emisijami tematsko povezana in da bi ju bilo zato treba obravnavati v enakem duhu.

Drugi korak: 2022 in 2023

8. Ti novi viri lastnih sredstev naj bi bili v skladu z veljavnimi postopki iz Pogodb in potem ko jih bodo države članice odobrile v skladu s svojimi ustavnimi pravili, uvedeni do 1. januarja 2023.
9. Svet bo te nove vire lastnih sredstev obravnaval najpozneje do 1. julija 2022, da bi jih lahko uvedli do 1. januarja 2023.

Tretji korak: 2024–2026

10. Komisija bo na podlagi ocen učinka predlagala dodatne nove vire lastnih sredstev, kar bi lahko vključevalo davek na finančne transakcije in finančni prispevek, povezan s podjetniškim sektorjem, ali novo skupno osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb. Komisija si prizadeva pripraviti predlog do junija 2024.
 11. Takšni dodatni novi viri lastnih sredstev naj bi bili v skladu z veljavnimi postopki iz Pogodb in potem ko jih bodo države članice odobrile v skladu s svojimi ustavnimi zahtevami uvedeni do 1. januarja 2026.
 12. Svet bo te nove vire lastnih sredstev obravnaval najpozneje do 1. julija 2025, da bi jih lahko uvedli do 1. januarja 2026.
-